

Подс. Димов бил осъден с влязла в сила присъда на 03.05.2015г. на наказание 1 година „лишаване от свобода“ за престъпление по чл.325 ал.2 от НК, като на основание чл.66 ал.1 от НК изпълнението на наказанието е отложено за срок от 3 години.

На 13.11.2017г. подсъдимият Димов спрял управлявания от него автомобил "Нисан Съни", на пешеходната пътека на паркинга на магазин „Техномаркет“, находящ се на бул. "Цариградско шосе" в град София, като по този начин възпрепятствал влизането на клиентите в магазина, въпреки че пред магазина имало обособен паркинг.

По това време пострадалият Иванов изпълнявал длъжност началник на охраната в магазина на "Техномаркет" на бул. "Цариградско шосе". Той видял, че подс. Димов е паркирал на пешеходната пътека и го поканил да премести автомобила си от там. Подсъдимият отвърнал, че това не го касае и той може да паркира, където желае. След повторна покана от страна на Иванов да премести автомобила, подсъдимият се качил в автомобила с репликата „Сега ще видиш, ще видиш какво ще стане“, потеглил към изхода на паркинга, където неочаквано направил обратен завой и от около 30 метра дистанция се насочил към пострадалия Иванов, който се намирал пред входа на магазина. Със скорост около 37-38 км/ч. автомобилът врхлетял върху пострадалия, като преди удара подсъдимият не направил какъвто и да е опит да задейства спирачната му система. Пострадалият Иванов бил ударен в дясното му коляно от предната броня на автомобила, вследствие на което с цялото си тяло паднал странично върху предния капак на автомобила на подсъдимия, ударил се в предното стъкло на колата и бил изхвърлен на терена, като паднал по лице. Вследствие на удара той изпаднал в безсъзнание за повече от 10 минути, довело до разстройство на здравето, временно опасно за живота.

В следствие на удара пострадалият получил и счупване на носните кости, кръвонасядания по гърба и дясна длан и охлузвания на дясна гривена става, разкъсно - контузна рана и оток на дясното коляно. Установеното счупване на носни кости е довело до разстройство на здравето неопасно за живота му. Другите телесни увреждания са му причинили болки и страдания.

От удара подсъдимият също получил телесни увреждания.

Първоинстанционният съд е постановил присъдата си на 08.04.2019г.

ВЪПРОСИ:

- 1/ Каква е правната квалификация на извършеното?
- 2/ Какво може да бъде наложеното наказание?
- 3/ Може ли да бъде наложено наказание „лишаване от свобода“ при условията на чл.66 ал.1 НК?
- 4/ Допустимо ли е разглеждането на делото по особените правила в НПК?
- 5/ В проведеното пред първоинстанционния съд разпоредително заседание подсъдимият чрез защитника си, се е позовал на допусната в досъдебното производство съществено процесуално нарушение, изразяващо се в отказа на органите на досъдебното производство за назначаване на съдебно-медицинска експертиза на подсъдимия и е поискал прекратяване на съдебното производство. Основателно ли е искането му?

ОТГОВОР НА НАКАЗАТЕЛЕН КАЗУС

Правна квалификация:

1. Деянието осъществява от обективна и субективна страна състава на престъпление по чл.342 ал.3 б."б" във вр. с чл. 342, ал. 1 НК.

Обект на престъплението са обществените отношения, свързани с безопасността в транспорта, водещи до причиняване на имуществени вреди, телесни увреждания или смърт.

Субект на престъплението по 342, ал. 3, б."б" предл.1 от НК може да бъде всяко наказателноотговорно лице, което управлява някое от изброените в ал.1 транспортни средства - подвижен железопътен състав, въздухоплавателно средство, моторно превозно средство, плавателен съд, бойна или специална машина. Без значение е дали това лице има правоспособност за управлението му или не.

Изпълнителното деяние на престъплението се изразява в нарушаване на правилата за движение на превозното средство. Налице е типична бланкетна норма, която се запълва от правила в ЗДвП, в редакцията им към датата на деянието. Престъплението е резултатно и представлява квалифициран текст на основния състав по чл.342, ал.1 от НК. В конкретния случай на пострадалото лице е причинена умишлено от подсъдимия средна телесна, изразяваща се в изпадането му в безсъзнание за повече от 10 минути. Това временно болестно състояние е с малка продължителност, но през времетраенето му е била налице опасност за живота на увредения, т.е налице е разстройство на здравето, временно опасно за живота по смисъла на чл.129 ал. 2 от НК. Другите телесни увреждания, причинени на пострадалия, са измежду визираните в чл.130 ал.1 и ал.2 НК. Причинената средна телесна повреда поглъща по-леките телесни увреждания и деецът следва да отговаря за по-тежкия резултат.

Член 342, ал. 3 от НК е специален по отношение на чл. 115 и сл., чл. 128 и чл. 12 от НК, поради което, ако деянието е осъществено чрез нарушаване на правилата за движение при управление на превозно средство, деецът ще носи наказателна отговорност по този текст от НК.

От субективна страна престъплението по 342, ал. 3, б."б" от НК е умишлено, като в случая е извършено с пряк умисъл от страна на подс. Димов - извършителят е съзнавал общественно-опасния характер и последиците от деянието и е искал тяхното настъпване - да причини телесно увреждане на пострадалото лице.

2. В чл. 342 ал.3 б."б" от НК е предвидено наказание „лишаване от свобода“ за срок от 3 до 12 години, като на основание чл.342 ал.4 от НК съдът лишава осъдения и от права по чл.37 т.6 и 7 от НК, като наказанието „лишаване от права“ по аргумент разпоредбата на чл.49 ал.2 от НК не може да бъде по-малко по размер от наказанието „лишаване от свобода“. Деец, който не е притежавал правоспособност да управлява моторно превозно средство към датата на инкриминираното деяние, не може да бъде лишен от това право.

3. В случая не е възможно на подс. Димов да бъде наложено наказание „лишаване от свобода“ при условията на чл.66 ал.1 НК, тъй като същият е осъждан за умишлено престъпление от общ характер, за което му е било наложено наказание лишаване от свобода. Извършил е деянието в изпитателния срок на вече наложеното му наказание за престъпление по чл.325 ал.2 от НК. И двете деяния / чл.325 ал.2 и чл.342 ал.3 б."б" от НК / са умишлени, поради което съдът следва да приложи разпоредбата на чл.68 ал.1 от НК и да постанови подс. Димов да изтърпи изцяло и отделно и отложеното наказание 1 година „лишаване от свобода“ за престъплението по чл.325 ал.2 НК.

4. Няма законова пречка делото да се разгледа при условията на глава 27 от НПК – съкратено съдебно следствие и по чл.371 т.1, и по чл.371 т.2 от НПК.

С оглед размера на предвиденото наказание „лишаване от свобода“ за престъплението по чл.342 ал.3 б."б" предл.1 от НК и обстоятелството, че подс. Димов е осъждан за престъпление от общ характер, не са налице основанията на чл.78а ал. 1 б."а" и „б“ за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание. Разглеждането на

делото по реда на глава 28 от НПК е недопустимо.

Няма законова пречка делото да се разгледа при условията на глава 29 от НПК, тъй като престъплението по чл.342 ал.3 б.“б“ предл.1 от НК не попада в ограниченията, посочени в чл. 381 ал.2 от НПК.

В казуса няма данни, налагащи разглеждането на делото по другите особени правила, визирани в част V на НПК.

5. Не е основателно искането на защитата на подс. Димов, направено в проведеното пред първоинстанционния съд разпоредително заседание за прекратяване на съдебното производство и връщане на делото на прокурора. Не е налице допуснато в хода на досъдебното производство съществено процесуално нарушение, ограничаващото правото на защита на подсъдимия. В разпоредбата на чл. 248 ал.4 от НПК законодателят изрично е посочил, че в разпоредителното заседание не се обсъждат нарушения, свързани с допускането, събирането, проверката и оценката на доказателства и доказателствени средства. В чл.249 ал.4 от НПК са указани съществените и отстраними нарушения на процесуалните правила, водещи до прекратяване на съдебното производство и връщане на делото на прокурора. Съдебната фаза на наказателния процес е централна и в нея винаги може да се направи искане от страните за попълване на доказателствената маса.

За всички признаци на посоченото престъпление виж ППВС №1/1983г.

Казусът е по материали по НОХД №2531/2012г. на Софийски градски съд, чиято присъда е потвърдена с решение №245 по ВНОХД № 427/2013г. на Софийски апелативен съд и решение № 71 по НД №43/2014г. на III наказателно отделение на Върховен касационен съд.